

Toboșarul apelor

Eu l-am ucis pe Manolo, pe pictorul de pe strada Alba Iulia! Gândul acesta m-a urmărit foarte mult timp, m-a chinuit și îmi făcea nopțile albe. Manolo ar fi murit oricum, în felul lui, nu era însă cazul să fiu eu instrumentul, nu am drept de hotărâre asupra nimănui, în afara cazului în care mi se încredințează această sarcină. Manolo însă nu mi-a încredințat nimic, nimic altceva în afara unui secret. Modul în care l-am ucis era cu atât mai chinuitor pentru mine cu cât el nu știa că instrumentul am fost eu sau, mă rog, a fost în mâinile mele. Adică secretul pe care mi l-a dat mie în păstrare.

Moartea vie a lui Manolo devenise un iad pentru mine. Până în ziua când m-am dus la el și i-am spus, i-am arătat de fapt cuțitul ce i l-am băgat în spate. Mă privea cu ochii roșii de nesomn, umflați de alcool și de cafea. S-a ridicat și s-a dus la chiuvetă, în slalom printre sticlele împrăștiate, a băut apă și s-a întors. S-a așezat, și-a luat fața între palme. Mâinile lui erau albe, curate, nu mai pictase de mult, din ziua aceea. Cred că și-a retrăit chinul, condensat în câteva clipe. Apoi m-a întrebat: „De ce ai făcut asta?” Eu n-aveam răspuns.

Totul începuse în ziua când, ca de atâtea ori până atunci, ne lăfăiam amândoi în fața unei halbe, stăteam la terasa și priveam strada. Ziua aceea era însă una deosebită. Manolo avea un tablou împachetat, lucru pe care nu-l făcea de obicei, nu umbla cu lucrările după el. Iar lenea lui din fața băuturii era una prefăcută. Simțeam asta. Era ca un arc comprimat la maxim. „E cel mai frumos lucru pe care l-am făcut până acum!” a spus într-un târziu, eliberând piedica propriului resort. „Și mai am câteva ce-mi plac la nebunie, acesta însă e cel mai frumos și am să i-l dau acum. Trebuie să vină, știu, o aștept...”

Observasem și eu o schimbare în ceea ce făcea el. Pictorul nu mai stătea cu orele în fața atelierului să facă desene în creion. Cu chipuri de cucoane sau ale țâncilor lor, de bărbați plini de ei, turiștilor ce veniseră în oraș și după ce s-au zgâit la catedrală sau studenților îndrăgostiți. Nu. Manolo picta cu adevărat! Pe pereți, pe scaune, peste tot la el acasă, apăruseră flori și portrete, scene de viață și peisaje cu râuri. Acuarele. „Sunt toboșarul apei!” spunea despre el iar eu nu înțelegeam cum adică, al apei!? Însă nu-mi da explicații.

Manolo iubea, așteptam să văd și eu pe cine. Săruta halba de parcă ar trebui să țină la infinit, conținutul ei să-i ajungă toată viața. N-a vrut să-mi arate ce a

făcut. Eu bănuiam. Minteă mea putea să compună portretul, era o mixtură din toate fețele ce le-am văzut în atelierul lui în ultima vreme, aceleași trăsături, cu alte culori, în alte ipostaze. Știam că am s-o recunosc. Trebuia numai să vină, o așteptam amândoi, devenise și așteptarea mea. Îmi închipuiam cum o să o vedem, probabil pe celălalt trotuar, acolo unde se holba într-una Manolo, ea o să treacă strada și o să vină la el. O să-i spună: „L-ai făcut? Dă-mi să văd!“ Apoi vor pleca împreună, se vor ascunde în dormitorul lui de pe strada Alba Iulia, după ce-și vor împrăștia hainele prin atelier. Așa credeam atunci, așa îmi închipuiam eu că trebuie să fie...

El s-a ridicat brusc, și-a luat pachetul și a ieșit lovindu-se de mesele terasei, a trecut strada și s-a oprit lângă ea. Îi priveam. Ea, uimită. El i-a dat pachetul. Ea a plecat, se grăbea. El s-a dus câțiva pași după femeie, ca un câțel după stăpân. Apoi s-a oprit, a dat din mâini pe deasupra capului, de parcă ar fi alungat niște muște imaginare. Manolo s-a întors grăbit și și-a reluat locul lângă mine. O lacrimă se pregătea să-i cadă, să-i sporească spuma de pe fundul halbei în care privea. Prietenul meu a tăcut îndelung. Parcă nici nu respira. Apoi am auzit glasul lui Chichere. De pe trotuarul de dincolo de stradă ne văzuse și striga că vine și el lângă noi. Manolo s-a ridicat și a plecat. Lacrima nu i-a căzut. A mers cu ea agățată de gene.

Chichere era înmiresmat de vin, băutura lui preferată. N-a băgat de seamă suferința lui Manolo, căruia îi linse fața și îi trase o palmă pe spate atunci când pictorul plecase încărcat de suferință. „Stai să vezi ce poezie am făcut! Acum, am văzut o femeie și m-a inspirat. Ți-o zic...“ Poetul amețit se apropiase din nou spre mine, să mă mai sărute o dată, ceea ce era deja prea mult. „Apa virgulă apa virgulă apa virgulă apa virgulă apa m-a întrebat dacă sunt? Versul următor e: Muntele virgulă muntele virgulă muntele virgulă muntele virgulă muntele m-a întrebat dacă sunt? Îți place?“ Mă străduiam să pricep dacă virgula face parte din vers sau este punctuația pe care mi-o sugera. „Acum fii atent: Și ghiociei m-au întrebat dacă sunt? Și vine partea bestială: Iar eu nu le-am putut răspunde! ce zici?... Vor fi în noua mea carte, o să-i zic Toboșarul apelor!“ Simțeam că mă apucă demența.

Atunci s-a petrecut întâmplarea care, probabil, în subconștientul meu, a fost la originea morții pictorului. Moarte de care eu nu mi-am dat seama decât destul de târziu. Pe stradă trecea femeia lui Manolo. Fără tabloul primit cu puțin timp înainte dar cu un buchet de flori. Nu știu de ce aveam senzația că, privind-o, poetul de lângă mine se trezise din începutul de beție. L-am auzit cum murmură că ea e. Atunci a fost momentul când am pus la cale mârșăvia. „Chichere să facem un pariu: pe femeia asta nu poți să pui mâna! Și nu faci cu ea ce o să-ți zic eu“, i-am spus. Atât i-a trebuit, a

plecat după ea. A venit la mine acasă târziu în noapte. Treaz. Era unul din misterele pe care nu le-am priceput niciodată, cum bea și cum se trezește! Am pus la cale pariul.

După două zile Chichere o săruta pe femeie chiar în fața casei lui Manolo. La ora când acesta își bea cafeaua și privea strada, prin geamurile mari ale atelierului. Atunci a murit pictorul. Eu n-am știut. Am înțeles mai târziu, după multă nevedere cu prietenul meu. După ce n-am mai văzut nici o lucrare de-a lui, după ce i-am observat ușile închise și storurile trase. Luasem hotărârea să-i spun.

Manolo stătea pe scaun și repeta într-una: „De ce ai făcut asta? N-am mai fost viu.“ La fel ca și Chichere n-aveam răspuns, îl priveam cum își trăiește ultimele clipe ale neființei. A început să-și facă ordine în atelier. De atunci pictează din nou. Mă bucur că i-am luat acea viață și în același timp i-am dat o alta. Sau, poate, l-am împins să devină nemuritor. Iar eu mi-am plătit pariul: coperta pentru „Toboșarul apelor“...

Matei Bîtea